

Na osnovu člana 27-31. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu, (Službeni glasnik Republike Srbije br.101/2005), i Pravilnika-Opšteg akta o bezbednosti i zdravlju na radu, **Upravni odbor, "LEKARSKE KOMORE SRBIJE "**, Beograd, ul. Kraljice Natalije br.1-3, doneo je dana : 03.09. 2008 god.

P R O G R A M

ZA OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIH ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD

1. OBLAST BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA REDU

I OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIH ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD

Član 1.

Osposobljavanjem za bezbedan i zdrav rad za radno mesto, radnik stiče teorijska i praktična znanja iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, upoznaje se sa uslovima rada, opasnostima i štetnostima na radnom mestu, sa merama bezbednosti i zdravlja na radu, sredstvima i opremom lične zaštite na radu koja doprinose većem stepenu bezbednosti kako pri radu na istom ili promenjenom radnom mestu, tako i pri radu u promenjenom tehnološkom procesu, odnosno procesu rada sa novom opremom i instrumentima za rad.

Član 2.

Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan rad, njegovo teorijsko i praktično obučavanje iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu vrši se pri:

- **zasnivanju radnog odnosa** i raspoređivanju na radno mesto za koje je zaposleni odnos zasnovao,
- raspoređivanju u toku rada, (**promeni radnog mesta**),
- **promenama u tehnološkom procesu**, odnosno procesu rada, i
- uvođenja nove ili **promene postojeće opreme** i instrumenata za rad.

Član 3.

Posle izvršenog osposobljavanja, **obavezna je provera osposobljenosti** zaposlenih za bezbedan i zdrav rad.

Član 4.

Zaposleni iz člana 2 ovog Programa **ne sme otpočeti sa samostalnim radom**, odnosno radom bez neposrednog nadzora od strane drugog zaposlenog, koga **pismenim putem zadužuje** rukovodilac radionice u Lekarskoj Komori, **sve dok se ne osposobi za bezbedan rad.**

Član 5.

Osposobljavanje zaposlenih vrši se u toku radnog vremena.

Član 6.

Sredstva za osposobljavanje zaposlenih obezbeđuje Poslodavac-Direktor.

Član 7.

Sva lica koja se po bilo kom osnovu nalaze u krugu Lekarske Komore :

Učenici, studenti i drugi koji obavljaju profesionalnu praksu ili drugi rad, moraju i biće upoznati sa merama bezbednosti i zdravlja na radu .

Član 8.

Eventualni izvođači radova i njihovi radnici, koji se pojave u Lekarskoj Komori, **moraju biti osposobljeni za bezbedan rad**, biće upozoreni na opasna mesta i štetnosti po zdravlje koja se javljaju u tehnološkom procesu i usmereni na bezbedne zone pri kretanju.

II ORGANIZOVANJE I SPROVOĐENJE OSPOSOBLJAVANJA ZAPOSLENIH ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD

Član 9.

Organizovanje i sprovođenje osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad, **vrši LAKARSKA KOMORA ili angažuje stručno lice**. Osposobljavanje vrše stručna lica u skladu sa Zakonom i Programom za osposobljavanje zaposlenih iz Oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 10.

Nakon prijema zaposlenih i raspoređivanja, tokom rada, zbog promena radnog mesta, **izvršiće se osposobljavanje za bezbedan i zdrav rad**.

Član 11.

Vreme trajanja osposobljavanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad, zavisi od uslova rada i radnog mesta na koje se zaposleni raspoređuje.

Član 12.

Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad, vrši se u Lekarskoj Komori.

Osposobljavanjem na radnom mestu, zaposleni se **upoznaje sa** tehnološkim procesom rada, opremom i instrumentima za rad, opasnostima i štetnostima i merama bezbednosti i zdravlja na radu.

Osposobljavanjem, zaposlenih se upoznaje **sa teoretskim** znanjima iz materije bezbednosti i zdravlja na radu **i praktičnim** delom obuke, (načinom upotrebe i korišćenjem sredstava i opreme lične zaštite i pružanju prve pomoći pri povređivanju).

III SADRŽAJ I OBIM PROGRAMA OSPOSOBLJAVANJA ZAPOSLENIH ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD

Član 13.

Sadržaj i obim Programa za osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad, zavisi od uslova rada na radnom mestu, složenosti poslova koji se obavljaju, tehnološkog procesa rada, opreme i instrumenata za rad, opasnosti i štetnosti na radu i dr.

Član 14.

Pri osposobljavanju iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, **zaposleni se mora upoznati sa:**

1. Organizacijom i funkcionisanjem bezbednosti i zdravlja na radu u Lekarskoj Komori.
2. Organizacijom rada Lekarske Komore i njenim organizacionim delovima.
3. Tehnološkim procesom i opasnostima koje ugrožavaju bezbednost pri radu, a posebno na radnim mestima u društvenim delatnostima strukovnih udruženja.
4. Postupkom i načinom obavljanja radnih operacija koje obezbeđuju zaštitu zaposlenih na radnom mestu, odnosno zaštitu zaposlenih u radnoj sredini.
5. Pravima i obavezama u vezi sa primenom propisanih mera i posledicama koje mogu nastati, zbog nepridržavanja propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu.
6. Upotrebom odgovarajućih sredstava i opreme lične zaštite, pravilnim i namenskim korišćenjem i održavanjem istih.

Član 15.

Program za osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad, sadrži teoretski i praktični deo obuke iz bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 16.

Teorijski deo obuhvata :

1. Zakonske propise iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu :

- značaj i cilj bezbednosti i zdravlja na radu,
- organizacija i funkcionisanje bezbednosti i zdravlja na radu u Lekarskoj Komori, odnosno u organizacionim delovima,
- prava i dužnosti , Direktora Lekarske Komore, rukovodioca organizacionih delova i neposrednih organizatora poslova i lica za poslove bezbednosti i zdravlja na radu.

2. Psiho- fizički aspekt bezbednosti i zdravlja na radu.

3. Tehnička zaštita :

- sigurnost pri kretanju, (opasnosti i mere bezbednosti i zdravlja na radu),
- opasnost od pada ,
- opasnost od udara,
- opasnost od proboja fluida,
- zaštita od pokretnih delova opreme,
- posebne mere tehničke bezbednosti i zdravlja na radu, pri radu u društvenim delatnostima u strukovnim udruženjima i sl.
- sudovi i instalacije pod pritiskom,
- faktori opasnosti, (vrste fluida, visina pritiska i zapremina),
- mere sigurnosti, (redovna kontrola, pridržavanje uputstava za rad, sigurnosni i alarmni uređaji),
- mesta opasnosti,
- opasnost od udara električne struje,
- opasnost od slučajnog dodira,
- mere bezbednosti i zdravlja na radu.

4. Sredstva i oprema lične zaštite :

- cilj i svrha sredstava i opreme lične zaštite,
- podela sredstava i opreme lične zaštite prema nameni,
- sredstva i oprema za zaštitu glave,
- sredstva i oprema za zaštitu tela,
- sredstva i oprema za zaštitu ruku,
- sredstva i oprema za zaštitu nogu,
- sredstva i oprema za zaštitu vida.

5. Higijenska zaštita :

- higijena radnih i pomoćih prostorija,
- mikroklimatski uslovi rada,
- profesionalna oboljenja.

6. Povrede na radu i prva pomoć :

- tokom osposobljavanja za bezbedan rad, radnik mora biti upoznat sa osnovim pojmovima iz prve pomoći,
- oživljavanje,
- krvarenje,
- mehaničke povrede,
- hemijske povrede,
- termičke povrede,
- udar električne struje,
- sredstvima za pružanje prve pomoći,
- prenos i transport povređenih.

Član 17.

Praktična znanja pri osposobljavanju iz bezbednosti i zdravlja na radu, **radnik stiće iz oblasti:**

- načina upotrebe i korišćenja sredstava i opreme lične zaštite,
- pružanja prve pomoći pri povređivanju.

Član 18.

Na radnom mestu **radnik se praktično upoznaje** sa:

- tehnološkim procesom rada,
- opremom i oruđima za rad,
- opasnostima, štetnostima i merama bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 19.

Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad, **vrši se na način** koji najviše odgovara potrebama Lekarske Komore, a da se radnik potpuno upozna sa zaštitom na radu i time osposobi za bezbedan rad.

Koji će način osposobljavanja biti primenjen, zavisi od uslova rada na radnom mestu zaposlenog, vrsti i složenosti poslova na radnom mestu, tehnološkog procesa rada, aparata za rad i opreme kojom se rad obavlja.

Član 20.

U cilju unapređenja bezbednosti i zdravlja na radu, sprovodiće se predavanja sa praktičnom obukom i drugi vidovi osposobljavanja zaposlenih za bezbedan rad, kao što su:

- seminari u obliku organizovanja predavanja praktične obuke,
- obuke iz bezbednosti i zdravlja na radu koje proističu iz zakonske obaveze,
- stručna literatura, (časopisi, brošure i drugo),
- demonstriranje upotrebe novih sredstava bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 21.

Zaposleni koji se raspoređuju na druga radna mesta, **ponovo se moraju osposobiti** iz Oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, a u skladu sa potrebama novih radnih mesta.

Član 22.

Lica koji obavljaju stručne poslove bezbednosti i zdravlja na radu, osposobljavaju se i usavršavaju svoja znanja:

- praćenjem stručne literature,
- učešćem na seminarima i simpozijumima,
- pohađanjem nastave koju organizuju stručne ustanove i škole.

Član 23.

Osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih na stručnim poslovima bezbednosti i zdravlja na radu, vrši se van radnog vremena i izvan Lekarske Komore.

IV PROVERA OSPOSOBLJENOSTI ZAPOSLENIH ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD

Član 24.

Posle izvršene obuke, odnosno posle sprovedenog teoretskog i praktičnog osposobljavanja, vrši se provera osposobljenosti zaposlenih za bezbedan i zdrav rad.

Član 25.

Provera osposobljenosti za bezbedan i zdrav rad zaposlenih, iz člana 16. i 17. ovoga Programa, **vrši se testiranjem.**

Član 26.

Proveru osposobljenosti za bezbedan i zdrav rad zaposlenih iz člana 18. ovog Programa, **vrši stručna komisija**, koju čine: Lice za bezbednost i zdravlje na radu, Direktor Lekarske Komore i neposredni, rukovodilac.

Član 27.

Provera osposobljenosti zaposlenih za bezbedan i zdrav rad koji nisu direktno vezani za proces proizvodnje i koji ne rukuju opasnim sredstvima rada, **vrši se putem testa.**

Član 28.

Ako se prilikom provere znanja utvrdi da zaposleni nije dovoljno osposobljen za bezbedan rad, **ne može mu se dozvoliti** :

- da samostalno otpočne rad na radnom mestu za koje je zasnovao radni odnos,
- da nastavi da radi na radnom mestu na koje je raspoređen u toku rada.

Za zaposlene iz stava 1. ovog člana, **obuka se nastavlja**, nakon čega se ponovo vrši provera osposobljenosti zaposlenog.

Član 29.

Ako se ni u drugom ponovljenom postupku proverom znanja ne utvrdi da je zaposleni osposobljen za bezbedan rad na određenom radnom mestu, **zaposleni ne može da obavlja poslove na navedenom radnom mestu.**

Član 30.

Vanredno osposobljavanje zaposlenih iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, vrši će se na inicijativu :

- Direktor Lekarske Komore,
- Poslovni sekretar u Lekarskoj Komori,
- Inspektora bezbednosti i zdravlja na radu,

Pismenu **odluku o vanrednom osposobljavanju** radnika, donosi Direktor LAKARSKE KOMORE, ili lice koje on ovlasti.

Osposobljavanje iz stava 1. ovoga člana 30., vrši će se kada se utvrdi :

- da radnik ne sprovodi predviđene mere bezbednosti i zdravlja,
- uzastopno povređivanje zaposleni u kraćem vremenskom periodu,
- i u drugim slučajevima.

V EVIDENCIJA O OSPOSOBLJENOSTI ZAPOSLENIH ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD

Član 31.

Radi uvida u stanje osposobljenosti zaposlenih iz Oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, obavezno je **vođenje evidencije** o osposobljenosti zaposlenih za bezbedan rad.

Član 32.

Način vođenja evidencije o osposobljenosti zaposlenih za bezbedan i zdrav rad, regulisan je **Pravilnikom o vođenju evidencije** .

Član 33.

Dnevnik rada o osposobljenosti zaposlenih za bezbedan i zdrav rad se vodi.

Član 34.

Evidencija o osposobljenosti zaposlenih za bezbedan i zdrav rad se vodi.

OSPOSOBLJAVANJE TREĆIH LICA

Član 35.

Osposobljavane trećih lica vrši se u zavisnosti od razloga boravka u Lekarskoj Komori to:

1. Lica koja su u poseti, (studenti, učenici, klijenti, ...),
2. Lica koja Lekarskoj Komori pružaju usluge, (dobavljači, izvođači radova,...).

Član 36.

Osposobljavanje trećih lica iz tačke 1. prethodnog člana, vrši se **ako isti borave u Lekarskoj Komori duže od 7 dana** .

Član 37.

Osposobljavanje trećih lica iz tačke 2. člana 35. Vršiti se u sklopu osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 38.

Ovaj Program osposobljavanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad, **stupa na snagu** i primenjuje se 8-og dana, od dana odobrenja i objavljivanja na oglasnoj tabli Lekarske Komore i Regionalne Lekarske Komore.

**PRESEDNIK
UPRAVNOG ODBORA
»LEKARSKE KOMORE SRBIJE«**

M.P.

Datum: 03.09 .2008.